

MÖRSZKA KRAJINA

Versztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. IV. Év. f.

Márkisevci, 1925. március 1.

Broj 8. Szám.

Prvi sztopáj

z-tem tanacsüvanyem je vcsinyeni do szporázuma i próli lepsoj prisesztnoszti nase cérkvi, píse „Düevni Liszt“ v szvojem trétjem broji, gledócs na konferenco voditelov evang. cerkvi z velikim županom i v zvezi Dijacskomi dómi od demokratszke partaje kandidata podéjlene 5000 Din podpore. Telko je vzroka za szlávopopév ev. glaszila.

Zahválnoszti potrdjávanye gg velikomi zúpáni i szrezkomi gla vári, csi je bila tó szlúzbena i drzávna pomócs, je od Düevnoga liszta zarazmeto, i tó témböle, ár csi steri faktor vcsini szvojo dúznosz, csirávno da z-nasega csini — tó za nász, pri poznati i zahváliti moreme. zahválnoszti sze pa rávno té dvá dosztája i je tak vrédi. Zakaj sze pa medtem doszegüje hvála edne privátne i trétje osebe, kí v drzávnom ravnanji récsi nema. tó nevemo i káze níká drúgoga. Káze né drzávne, nego podporo privátne, v volitvaj vlogo igra-jócsse oszebe, stero pa z drzávno szlúzbo szpunyávajócsini oszebami vküp-r mészati neszmémo. Ali za edno sztran edno, ali za drúgi sztran drúge, níkak pa né edne tem drúgim na skodo, ali tak oglédi drzáve.

Né je pa szamo tó daló fundament kritike pri rázni lüde, nego i tüdi tisztó, ka gda tá zahválnoszti sze tüdi edne oszebe privátne tícsse te, gda sze píse od drzávne podpore, csirávno ka je znáno, ka je podpora od edne politicsne partaje, tóje szkózi nyé prisla, nego záto, ár z oszebov sze pa vídi hváliti delo partaje, kak politicsne organizácije — za prisesztnoszti. Tüdi je podloga kritike i dvomívo tó, csi szporázum i lepa prisesztnoszti z ednov málov podporov ev. náprave, ali szame vere pride i né z *postüvanyom usztave (alkotmánya)*, kí vesz národí, národnoszti i vadlúvanyam ednáke pravice zagotóvi.

Tó je vsze isztina, ali záto ~~zameriti~~ tó písztávo i radoszt „Düevnoga liszta“ zameriti nemremo té, gda znati moremo prvé tó, ka je ev vadlúvanye részan kelko-telko v ozádje bíló porinyeno. Ka je veliki zupán rávno ev. voditele pózvao na tanacsüvanye, ka je rávno ev. Diacski

dom dóbo od dem. partaje podporo, szo vsze prilike i fundament za navdüsenoszti i zahválnoszti, záto zagládámo.

Gda sze pa tó godí, moremo opomniti, ka je povszemszega artikulús né szlúzo tisztó cíl, sterómi je namenjeni búo, ali je pa rávno tisztoga szlúzo Kak vze-memo. Popíszati to hladno isztino i jo tak posztaviti pred lüdi, brez politicsne zahrbtoszti témböle moremo ár je liszt v prvój vrszti

verszki, nevrédne né hváliti, tak ali etak, te kritike nebóde. Témböle pa né té, gda sze zavolo táksega posztávi notri szamo evangelicsanszka vera, csirávno je tá száma né zadoszten pogoj za szporázum i lepa prisesztnoszti, tüdi med szamimi evangelicsanci né i tó záto. ár rávno té goszpódje szo erkli: „Evangelicsanci szo zdá pá bole potrdili szvojo madjaronsztvo té, gda szo vecsinoma Radiča volili.“

A jugoszláv - magyar delegációk vezetőinek tárgyalása.

Perics Ninko volt igazságügyminiszter, a magyarokkal tárgyaló jugoszláv delegáció vezetője hétfőn hosszasan tanácskozott Wodianer Artur meghatalmazott miniszterrel, a magyar delegáció

vezetőjével a napokban folytatandó tanácskozások anyagáról. A két delegáció vezetője kedden folytatja a tárgyalást. A jugoszláv delegáció két szekciója hétfőn délelőtt ülést tartott

Tíz vallásfelekezetest ismer el az új törvény.

Az évek óta készülő törvényjavaslat, amely a felekezetek egymásközi és az államhoz való viszonyát van hivatva rendezni, legutóbb a minisztertanács elé került és jóváhagyás után a nemzetgyűlés első ülései egyikén be fogják terjeszteni. A törvény meg fogja szüntetni az ország különböző részein eddig érvényben volt felekezeti törvények hatályát, így az 1867. évi osztrák-magyar, az 1906. évi horvát-szláv és az 1894. évi 32. magyar törvénycikket.

A vallásszabadság és a felekezeti egyenjogúság rendezésén kívül a törvény intézkedik az egyházak vallási és vagyoni önkormányzatáról, továbbá szabályozza, hogy az állam mely ese-

tekben és hogyan segítkezik a felekezetek büntügyi és fegyelmi ítéleteinek végrehajtásánál. Ezután következnek a vallási funkcionáriusok kinevezésére, az állami szubvencióra, az egyházi jövedelmek ellenőrzésére, a vallásoktatásra, a szakoktatásra és a házasságjog szabályosására irányuló rendelkezések.

A törvény a következő felekezeteket ismeri el: görögkeleti, római katolikus, görög-katolikus, muzulmán, evangélikus (ágostai és helvét hitvallású), zsidó (szefard és askenázi szertartású), ó-katolikus felekezet, továbbá evangélikus testveresülés, nenenim vallásközösség és baptizmus. El nem ismert felekezetek: a methodista, nazarenus és ádventista vallások.

A kormány cáfolja a bolgár sajtó vádjait.

Hivatalos kommuniké a bolgár emigránsok működéséről.

A külügyminisztérium sajtóirodája hétfőn a következő kommunikét adta ki:

— Az utóbbi napokban bolgár részről úgy a bolgáriai, mint a külföldi sajtóban makacsul különböző híreket kolportálnak, amelyekben azt a látszatot szeretnék kelteni, hogy a bolgáriai belső zavargásokat és pártvillongásokat, melyek a határ közelében játszódnak le, mi inszenzájuk és azokat a mi területünkön készítették elő a hozzánk menekült bolgár földművespártiak. Mindenekelőtt tudni kell, hogy ilyen természetű események Bulgáriában az egész ország területén napironden vannak. A bolgár földműves-párti menekültek száma nálunk napról-napra emelkedik és az első hétszázal szemben

számuk most már kétezerre emelkedett, amiből arra lehet következtetni, hogy a párhare Bulgáriában nem csökken, sőt állandóan terjed. A mi államunk a nemzetközi jog szerint köteles befogadni ezeket a menekülteket, azonban lefegyverzi és a határról eltávolítja őket és a hatóságok a legszigorubb utesítást kapták, hogy politikai működésüket kísérvék figyelemmel. Ezeknek a bolgáriai belső harcokban való részvételéről tehát szó sem lehet. Éppen ezért fel vagyunk hatalmazva annak a kijelentésére, hogy mindezek a bolgáriai és külföldi hírek a lázadásoknak a mi területünkön való szervezéséről koholtak és szemelláthatóan tendenciózusak.

Je vsze mogócsse!?

Né demokratizem, nego bürokratizem je imé sistemi ki vláda szplošno pri nasi oblásztaj. Zdá nemo gücsali od nase voszkése domovine, nego od blízánye, szószedne krajine, od Medžimurja. Kelko sze pa tícsse tisztó, rávno tak jo léko priglíhamo na nase krajino, toda na nase oblászti, né pri ednoj priliki.

Nas roják, kí sze je pred krátkim v Čakovec odszelo, je zaproszo obrtni liszt. Ár pa tam rávnotak, kak prinasz, láda dnesz sovínicsno — demokratszka (bógse poédáno bürokratizem) oblászti, na cseli nyé z demokratszkim exponentom, je nas domacsín teško priso do obrtnoga liszta, ár je „magyaron“. (Ála Prekmurje!) No, i csi tá pretiranoszt 'ze jeszte, kak je pa te mogócsse dönok tó, ka je obrtni liszt szamo tak búo mogócsi dobiti, gda je tó edna trétja oszebe, kak gláva demokratszke partaje — protežerala, „kak zavúpnomi ná sze dovoli.“ Escse bole interessantno je pa, ka tó protekcijo je szam szlúzbeni exponent demokratszke partaje, politicsni poverjenik za Medžimurje i Čakovec, kakeden namesztnik velikoga zúpána, príporócsao nase-mi domacsini erkócs: „Nemorem vam pomagati, ár szte primeni tak notri posztávleni kak madjaron, kí niti szlovenszki nevéte gücsati. Csi rávno vídim ka znáte szlovenszki, dönok pa tüdi má récs k tomí povédati politicsne organizácije voditel, brez tisztoga vam nemrem dati. Idte k nyemi.“

Nas domacsín je részan k doticsnómi voditeli só, kí je v Čakovci fiskális i kr. notáros obednim, i na toga poszredüvanye obrtni liszt tüdi taki dóbo. Dotégamao je vrédi. Pítati pa moremo, ali je tó részan k demokratszkoj drzávi dosztójno ravnanje, ali posztópanye i rávno od tisztó politicsni exponentov, kí szebé za demokráté mészlijo? Tó je né demokrátia nego zamázani bürokratizem, grda korrupcija i nesznázna trgovina z vcsisztócsvoj zákona, — kép szvoje dóbe! Nigda je direktorium tüdi proszo maenya od politicsnoga komisára . . .

Tó je ednók isztina, ka csi szo v celój Sloveniji 160%-ov vecs dácsse póbrali notri, kak je tó v drzávnom proracsúni (kóltségvetés) v beogradi predpiszanoi bíló, ka je tak té vádrec tüdi i Prekmurce doszégno. Zdá 'ze szmo radovédni, ka komi je tó v házsek bíló, da tak céle sume rácsun Beograd víditi more i tá odide. Csi pa osztáne v Sloveniji, kelko dobi z toga Prekmurje i za kaksí cíl? Ali je mogócsse ka sze z-té sume placšüvala za csasza volítev „podpora“ za nisterne obcsine? Tüdi léko! Ka pa té bóde, da gda sze páver prebúdi z-toga zna i bode tó vsze prevido? . . .

Mükedvelő előadások.

A turniščei ifjuság f. hó 20-án mükedvelő előadást tartott, mely ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben jól sikerült. Két kisdarabot adtak elő; egyet serdültebb leányok, egyet pedig legények, mindkettő jó betanulással és elég ügyességgel hozták a deszkákra. — Hogy mily örömet szereztek a közönségnek mutatja az, hogy az egy napos kettős előadás mindkét esetben igen szép számu hallgatóság előtt folyt le. — Ugy az ének számok, — mint a darab betanításán Győr-kös postamester fáradozott, s így a főérdem az övé; ám azért a sikerért a szereplők mindnyája dicséretet érdemel.

Egy körülményt azonban nem hagyhatunk ez alkalommal figyelmen kívül s ehhez fűzött megjegyzésünket részben mint jó akaratú bírálatot vegye figyelembe nemcsak a turniščei, hanem általában minden mükedvelő előadótársulat prekmurjében, mely a közönség nemes szórakoztatását tűzte, ki céljánl. — Ugyanis amit nyújtanak a publikumnak, azt az ő anyanyelven tegyék. Ettől ne térjenek el senki kedvéért sem jobbra sem balra egy pontnyit sem. Higyjék el, hogy, ha a falu nyelvén szólnak a közönséghez, a hatás sokkal közvetlenebb, az összbenyomás sokkal kedvesebb lesz. — Mert hiszen az ily előadások nem hivatalosak, ezeknek a célja a szórakoztatás, tehát arra kell törekedni föltétlenül, hogy a hallgatóság mindent megértsen. — Ha a darab szövege más nyelven van írva, úgy azt át kell írni a hazai nyelvre. Ez nem okoz nehézséget.

Vége is ezt a halálra ítélt prekmurjei nyelvet kultiváljuk mi magunk, mert hiszen más ugye! — Már pedig minden népnek kötelessége a saját anyanyelvét mint egyetlen féltett kincsét megőrizni, mert ha ezt nem teszi, de sőt egy más nyelvet, — ha épen rokon nyelv is az —, enged

magára erőszakolni, akkor nincs helye itt a világon, nem érdemi meg hogy éljen. — Ne szolgálaskodjunk tehát. hanem főlemelt fővel szolgáljunk és daloljunk a saját nyelvünkön. — Az evangéliumot is ezen a nyelven halljuk még eddig, s akarjuk hallani továbbra is.

Nagyon szép ez a prekmurjei szloven nyelv így tisztán, hagyjuk meg tehát eredeti mivoltában, mi pedig ne kérjünk kölcsön más szajkóktól nyelvet. Vége is, z i yen kulturális

előadások kinek vannak adressálva, a hazai közönségnek, vagy talán másnak?

Ha nekünk, hazaiaknak, akkor ismétetlen kérjük még egyszer az előadásokat, legyenek szivesek hozzánk oly nyelven s olyan dialektusban szólni, ahogy mi a legszivesebben beszélünk idehaza. — Akkor szeretettel megértjük egymást máskor is!

Ezt megemlíteni még akkor is szükségesnek látjuk, ha a „Jutro“ című lap a salovcei tanító meg is támadta emiatt.

A spanyolok új offenzívát kezdenek Abd el Krim ellen.

Primo de Rivera tábornok Marokkóba utazott.

Primo de Rivera tábornok, a direktórium elnöke Marokkóba utazott, ahol pár nap t fog tölteni. Ez idő alatt a diktator végre akarja hajtani a büntető expedíciót Abd El Krim a marokkói fölkelők vezére ellen, aki a spanyol csapatokat Marokkó északi határáig szorította.

A spanyol hadseregek vezérkara a lapok szerint, új haditervet

dolgozott ki a felkelők leverésére, melynek alapján a katonaság, a hadihajók és a repülőgépek segítségével erőteljes offenzívát indít Abd El Krim ellen.

Primo de Rivera az offenzíva megkezdése után nyomban visszatért Spanyolországba, mert attól fél, hogy távollétében a szabadelvű ellenzék kísérletet tesz a direktórium megbuktatására.

Zinovjev a Kaukázusba akarja száműzni Csicserin Zinovjev, a kommunista internacionálé elnöke és Csicserin külügyi népbiztos között komoly konfliktus keletkezett. Csicserin a francia nagykövetnek megígérte, hogy a kommunista propagandát beszüntetik Franciaországban és gyarmatain, hogy ezáltal normális viszonyt létesítsenek Franciaország és a szovjet között.

Zinovjev kijelentette, hogy sietetni fogja Csicserin száműztetését a Kaukázusba.

Ebert elnök vakbélgyulladásban megbetegedett.

Ebert birodalmi elnök vakbélgyulladásban megbetegedett s

operációnak kénytelen magát alávetni. A birodalmi elnök helyettesítését alkotmányszerűen dr. Luther veszi át.

Törökország nem mond le Moszulról.

Az angorai nemzetgyűlés legutolsó ülésén a külügyminiszter beszámolt a moszuli kérdés állásáról és kifejtette, hogy Törökország ezt a tartományt semmi szín alatt és semmilyen formában nem engedi az anyaországtól elszakítani. Izmed basa közvetlenül azután konstantinápolyból Angorába utazott, mert ő ismeri legjobban ezt a problémát és a lausannei béketárgyalásokon ő képviselte Törökország álláspontját a moszuli kérdésben.

Rászi rászi rozmaring.

(Národna popévka.)

Rászi, rászi rozmaring
Ti rozmaring zeléni.
Csi bos enkrát potrgani,
Nebodes vecs zeléni,

Moj rozmaring sze dojszúhsi
Je drúgo farbo dóbo
Moj lubi sze pa veszeí,
Je drúgo lubo dóbo.

Li lübi jo, li lübi jo
Nebos jo dugo lübo.
Vê príde 'ze en krátek csasz
Kaj bodes jo zapúszto.

Választási apróságok!

Miért szavaztak a g . . házi magyarok Radicsra?

Ezt így indokolta meg a odaválói polgár: „Radicsra azért szavaztunk, mert a jugoszláv nagyurak ötöt becsukták. Már pedig akit azok becsukhatnak, az bizonyára böcsületes embör.”

Turnicsén és Ganicsán a radikális jelölt közkivanátra magyarul is tartott programbeszédet. — Mikor ennek okát tudakoltuk, a közönség így válaszolt:

Ebből legalább értettünk valamit, a többiből semmitsem.

Glászi — Hírek.

— Püconszka mladina je v lépom vrémeni obszljúzávala nadomesztek gosztivanya, stero sze je pri tak doszti mladézni té fasenek nê moglo zgoditi. Bór, ki nyim je za té poszel senkani búo. szo bár tézko. ali dönok privlekti do z-rendelüvanoga cía i szo ga na licitácii 26.-ga ob ednoj vöri preci drago, mladézni v haszek ódali. Lúdi na tó priliko je doszta prislo tak, ka je krcsma Kühár Lajosa nabito pu na bila.

— »Murska sramot«, tak zovejó nász nasi drági bratje tam prék Móre. Premiódce tjédne je eden moj priátel v Ornos hodo i csüo eto zgovárjanye med dvö-

ADA.

Elbeszélés. — Írta: B. J.

I.

Hatalmas zivatar tört ki a főváros felett. Villám villámra gyult, a zápor széles barázdákban zuhogott a csattogó fellegekben. Öreg Duna felborzalt hullm-sörényét rázta, mocskos viztorony csapkodták a partok követ.

— Ereszd le a függönyt Bélám. Félek.

— Mitől édes kis bohóm?
— Oly szörnyű ez a dörgés. Egész testemben reszketek tőle. Csak most ne tört volna ki a vihar.
— Miért?
— Nem tudom.
— Babonás vagy, Ada?
— Egy kicsikét, de nagyon kicsikét. Ne neves ki érte, most ne.

— Hát holnap meglehetem?

— Akkor nem bánom.

A férfi édesen mosolyogva ült mellé a pamlagra és szöke fürtös fejét gyöngéden vont a vállára. Csendes, suttógó hangon csevegtek, mintha két madár csicseregne puha fészke szélén.

Nem hoztam magammal semmit.
— Kell-e egyéb nekem, rajtad kívül! Oh! édes, édes Ada, ha szivembe láthatnál, én nagyon boldog vagyok.
— Még most is úgy reszketek. Kertünkben egy rózsát szakítottam le. Elhoztam neked. Sokszor visszánéztem a házra; mindig kis szobámat láttam, meg téged s lassan jöttem.

— Min gondolkoztál?

— Nem tudom, gondolkvtam-e; lelkem valami vágytól remegett; néha megálltam, még vissza is mentem egy kicsit.

— De nagyon kicsit, ugy-e?

— Egyszer igen sokat; talán husz lépés is volt.

— Husz . . . lé . . . pés?

— Bizony! . . . De megint ki-nevetsz! Bohóságokat beszélek, — ugy-e?

— Nem, édes Ada; értem én azt a husz lépést nagyon.

— Mond, Bélám, mi a bün?

— Lopni, csalni, rabolni,

— Több bün nincs?

— De hát miért kérdi ezt az én kis Adám?

— Eszembe jutott.

— Más oka nincs?

A piros, égő arc felsimult a férfi arcához s nem felelt semmit.

Az ablak függönyén át beszűrődött a meleg napfény s a falon arany csikok rezegtek.

Kinyitották az ablakot s egymás mellé könyökölve nézték a szöke Du-

nát, mely ismét csendesen hömpölygött ágyában. A parton sétálók raja nyüzsgött fel s alá; a tarka hullámzó képre egy széles, ragyogó szivárvány hintette fényét: mint valami pompás szalag borult keresztül a vén Gellért ormán és lüde fényvel vont a be az öreg hegy méltatlan koronáját.

— Az a mi életünk képe — szölt Béla a szivárványra mutatva,

— Nem lesz több zivatar? Ugy érted?

— Ugy. Vagy ha lesz is, kisüt a szivárvány utána.

Egy férfi kivált a sétálók tömegéből s színházi látcsövén erős kíváncsisággal szemlélgette az ablakot. Aztán közelebb-közelebb jött, mintha önkénytelenül vezetné valami.

— Erős a fény, szölt Ada halkán és elhúzódott az ablakból.

ma bratoma: „Kam greš Josip? v-Mursko sramoto,“ odgovori ov. Gda szmo sze prek Mõre petali, pá ercsé: „Takoj smo v-Murski sramoti“. Nasega csloveka obráz krv polejé i osztro nazâ vužgé, csi je bar nê z-Szobote bio: „Pazta na jezike, da nedta domô z-szebom neszia szramoto. Csi je tó Murska sramota, tó szte vi prineszli eszi, ár je tû prvle nê bilô szramote!“

— **Dijaško podporno društvo v Murški Soboti** se najtoplejše zahvaljuje vsem plemenitim darovalcem, ki so se odzvali prošnji dijakov nabiralcev ter bilo tudi z najmanjšim prispevkom pripomogli društvu do sredstvo, da bo moglo tudi nadalje vršiti svojo plemenito nalogo v korišt ubogim učencem tukajšnje realne gimnazije. Darovali so sledeči kraji te-le vsote (v dinarjih): Andrejci 116.25, Bakovci 120, Beltinci 125, Dolnja Bistrica 13, Gornja Bistrica 25, Bodonci 105, Bogojna 164.50, Bratonce 42.50, Bukovnica 33, Černejavci 83, Črenšovci 163, Dobrovnik 85.75, Dokležovje 23.75, Domanjševci 16.75, Fokovci 80.25, Fikšinci 126.75, Gančani 11.75, Gorica 54.50, Gradišče 78.50, Ivanci 22.25, Izakovci 26.50, Kančevci 16.75, Kobili je 115, Križevci 150, Krog 111.50, Kupšinci 224, Dolnja Lendava 100, Lipa 85.50, Lipovci 12.50, Martinje 100, Martjanci 46.50, Melinci 66.25, Mlajtinci 77.50, Moravci 30, Nedelica 125, Nemšavci 16, Noršinci 46, Odanci 146, Pečarovci 70, Pertoča 30, Petanjci 66.50, Gornji Petrovci 200, Polana 35, Predanovci 81.75, Pucinci 129.50, Pužavci 154, Gornja-Radgona 390, Radmožanci 80, Rakičan 125.75, Renkovci 135, Sebeborci 150, Sodinci 12.25, Sotina 115.50, Srdica 117, Strehovci 47.50, Strukovci 78, Satahovci 88.75, Tešanovci 10, Tišina 86, Tropovci 65.75, Turnišče 140, Vidonci 119, Vučja-Gomila 21.50. Odbor.

— **Na gvüsnom meszti** je zdâ ednók znâni tolvaj Gomboc Alojz z Pertoča. V austriji je prislo naimre na gyalino zavolo tatvine, za stero je dobô 15 meszecov zápora i zdâ szidi v Gráci. Kak odszliži tó vrëmen tam, ga ze csâka za nyega pripravlena celica v M. Soboti pri szodniji. Tüdi zavolo tatvine.

— **Vkrâdjani bicikli.** Pri priiki nikse veszelice v Cankövi, je Leopold Gomboc z Krajne szvoj bicikli v gangi doj naléko, za krátko vrëmen nje-mi je szamo mrzlo meszto násao. Csinitel je neznâni.

— **Jovo Carugo szo obeszli.** Znânoga voditela „rablobande“, ki je v slavonsiji telko vmiörô i tatvin narédo,

je z szvojim pajdâsom vréd Prpičom v Oszijek i na dvoriscsi szodnije feb. 27 ob 7. vöri v gojdnó obesen. Pomiloscsénye sze je nê poszrecsilo.

— **Halâlozâs.** Február hó 28-án elhunyt Trautmann Aladár virágzó életének 20-ik évében. Az elhunytban Trautman Sándor M. Sobotai kereskedő és családja fiukat gyászolják. Az elhunyt hült tetemeit március hó 1-én d. u. 3 órakor az szülei házból izr. szertartâs szerint örök nyugalomra helyeztetni. Béke poraira!

— **Tüzek.** Szecsco István gorica gazda tulajdonát képező čekečkavaszi birtokán elraktározott szalmája ismeretlen okból kigyuladt s elégett. A kár 5000 Din. teszen ki. — Skaper Jozsef dolicsi lakós kis házikoja az elmúlt vasárnap kigyuladt s minden benne lévüvel együtt elégett. A kár 30.000 Din. Mindkét ügyben a nyomozás megindult.

— **Akiktól óvakodjunk.** Weindorfer Ferenc nevü krogí illetőségü kocsis, ismert tolvaj, szolgálatadójától, Siftár Ferenc Polana, hol szolgálatban volt, ellopott több ruhadarabot s avval megölögtet. Kőrözik. — Gombóc Alajos, pertocsai ismert gonosztevőt a Gráci börtömben őrzik, hol lopás miatt 15 hónapot kapott. Mihelyst ott büntetését kitölti, átadják a M. Sobotai jbiróságnak, hol szintén ily ügyben alig várják a fogda falai.

— **Egyhazi hir.** A maribori püspök a velika polanai új plébánia vezetésére ideiglenesen Rantasa, eddigi turniscsai segédlelkész helyezte ki káplánnak és hitoktatónak. Az ő helyére pedig Ivan Oblak segédlelkész jön Turniscsére.

— **Tenyészmén szemle.** A lovak fedeztetési idejének közeledtével a rendes évi tenyészmén szemle D. Lendaván múlt hó 9-én, M. Sobotában pedig 10-en mindig 9 órai kezdettel tartatott meg. Szemlére felhajtott: D. Lendavai járásban összesen 25 drb. (egy pedig nem jelent meg), ezekből fedeztetésre alkalmasnak találtatott 18, ezek közt 4 uj, nem vált be 7 drb., 1 drb. pedig nem lett elő állítva. M. Sobotai járásban előállított összesen 23 drb. mén, alkalmasnak találtatott 18, (ezek közt 1 uj) nem alkalmas 5 drb. — Mint látszik D. Lendavai járás nagyobb sulyt fektet a lótenyésztésre mint a M. Sobotai, látszik abból, hogy területileg kisebb a M. Sobotai-tól s mégis két-három drbbal nagyobb a mén létszáma. Külömben is a bizottság az ottani anyaggal jobban meg volt elégedve, mint a M. Sobotai-val. Itt jegyezzük meg azt is, hogy a bizottság kijelentése szerint a jövőben nem fogadd el szemlére olyan mént, melynek szarmazási igazolványa

(fedeztetési jegy hátlapján történő hivatalos ellési igazolással (nem lesz meg a gazdájánál; tehát ménesgazdák a jövőben erre figyelemmel legyenek.

— **Gyümölcsfacsemetek kedvezményes áron.** A járási főnökség átirata értelmében a maribori szőlőszeti felügyelőség a M. Sobotai járás (de a D. Lendavai részére is (része részére nagyobb mennyiségű alma és körtefa csemetét ad államsegélyes olcsóbb árban, kb. 15 Din. drbkénti árban, helyt M. Sobotában. Kik a csemetékre igényt tartanak, azok mielőbb jegyeztessék magukat elő a község birónál, hogy le ne késsenek.

— **Tenyészbika szemle es dijazas** a M. Sobotai járásban folyó évben a következő helyeken és sorrendben tartatik meg: Március 4 d. e. 9 órakor M. Sobotai (vásártér), d. u. fél 2 Tešanovci (Küharnal), fél ötkor Fokovci (Grosnâl), Marc 5. d. e. 8 órakor Tišina (a téren, d. e. 11 ó. Cankova (Vogier), d. u. fél 4 Rogašovci (Raffe). Marc 6 d. e. fél 8 ó. G. Lendava (Rogan) d. e. fél 11 B. donci (téren) d. u. fél 3 Brezovci (Siftár). Márc. 7 d. e. fél 8 G. Petrovci (Žško) d. u. fél 1 Šalovci (Štefanec). Marc. 9. d. u. 4. Moščanci (Zrinski). Pót-szemle március 23. án M. Sobotában a vásártéren tartatik meg. Ugyanezen alkalommal lesznek kiosztva az igazán szép és jó tenyészbikák után dijak, mégpedig öt 1000 Din., tezenegy 500 és egy 330 Dinaros. Igába fogott tenyészbikák külön dijaztatnak. Dijazva csak jó és idősebb tenyészbikák lesznek. Csak simenthali fajú bikák részére fognak adadni tenyészengedélyek. — E napokon tenyészkan szemlék is tartatnak. — Bikák és kanok marhalevével, esetleg egyéb okmányokkal is látandók el. — Minden község egy szavazati joggal bíró tagot küldhet a bizottságba, egyben a községi bíró hozza el a tenyészállat kimutaiást, mely szerint lesz megállapítva a keilendő bika, illetve kan (80 tehén és öszlre egy bika keil). Mely községnek nem lesz idejekorán tenyészbikája annak a költségére a bizottság fog beszerezni bikát.

Naznanilo.

Poročam p. občinstvu, da sem pod Marko Kemenya vodjeno gost. in hotel od g. Josipa Benko v M. Soboti št. 232. kupil in prevzel, katero bom od danes napre osebnó in solidno vodil napre, v zadovoljnost vseh mojih gostov. Prosim za kemvečji obisk.

Üzleti értesítés.

A n. é. közönséget tisztelettel értesitem, hogy Kemény vezetése alatt lévő Benkó Jozsef M. Sobotai 232. tulajdonát képező szálló, vendéglőt megvettem s azt máttól kezdve pontos és szolid kiszolgálás mellett, személyesen fogom vezetni a n. é. közönség teljes megelégedésére. Kérem szives pártfogásukat.

M. Sobotai, 1. márc. 1925.

BÁC LAJOS
hotelir — szállodás.

KINO Murški Soboti.

ZA MLADINO DOVOLJENO!!!

V NEDELJO 1. márciusa popold. ob 3., in zvečer ob 8 uri

Na santama leda in života

Drama u 2 dijela. — Dio I. u 6 činova, dio II. 5 činova

Mäedchenlos.

U glavnoj ulózi:
Lilian Gish.

VSTOPNINA: Gornje lože 10 Din.,
spodnje lože 8 Din, in II. prost. 3 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Trztvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

NOVISAD: febr. 22.

100 kg. Psenica—Buza	Din. 450—475
» » 'Zito—Rozs	» —400
» » Ovesz—Zab	» —400
» » Kukorica	190—265
» » Proszó—Köles	» —335
» » Hajdina	» 270—320
» » Szenó—Széna	» —80
» » Graj—Bab csres.	» —400
» » zmésan—vegyes bab	» —330
» » Krumpli	» —150
» » Len. sz.—Lenmag	» —700
» » Det. sz.—Löherm.	» 3200

BENKO: febr. 22.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv. Bika	8-	9-	10-10.50
Telice Üszó	8-	9-	10-10.50
Krave Tehén	6-	8-	—
Teoci Borju			12- 13-
Szvinyé—Sertés			14- 16-
Mászt l-a—Zsirl-a.			30- 38-
Zmócsaj—Vaj			80-
Spé—Szalona			80-
Belice—Tojás 1 drb.			1-

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D. 60.75
100 Kor. Budapest	= „ 0.085
100 Kor. Becs	= „ 0.0885
1 Kor. Praga	= „ 1.86
1 lira	= „ 2.525
Zürichben 100 Din	= 8.35 sfrk

Szlobôd.

Vszlem tisztim mojim prijátelom, znancom i gósztom, od kí szam zavolo velke zaposzlenozsti pri príliki odhóda z M. Sobote v Čakovec, oszebno nê mogo szlobôd vzéti, tém potom ercsém topeo Bóg z vami.

Bucsuszó.

Mindazon jóakaróimnak, barátainak és vendégeimnek, kiktől M. Sobotából Čakovecre való elköltözésem alkalmából elfoglaltságom miatt személyesen nem bucsuzhattam el, ezuton mondok szívelyes Isten hozzatot.

Čakovec, 1. márc. 1925.

LEGENSTEIN GÉZA
kavarnár — kávé.

II.

Hol fehér hattyúk eveznek az orrot boszantgató tavon: hol savanykás képü csehek rikantják, avas kintornájukat; hol nyálka bakák ültetgetik ördög motoilára kicsipeit babájukat; hol „végeladást“ ordít két csomag gyujájára a kócos gyerek, (de leendő házi ur) hol a perces inások versenyben sivitanak fülhasgató trobitájukon; hol természetes, puha husu szakácsnők izzadva lihegve kapkodják a labdát; hova a főváros vasárnaponként kiönti tarka népét; egy szóval a városligetben nyaraltak Běláék.

Félreeső helyen, lombos hársaktól elfedve állt a nyárilak; az öfefeledt boldogság mámore, kicsinyke tanyája.

Eszti néni (Istenfélő, kegyes vén asszony) vezete a háztartást, Jani segítségével, a kit minden vasárnap temp-

lomba küldözgetett. „Ha én nem szabadulhatok legalább te menj el Jani“. És Jani el is ment szívesen, de mikor haza jött, mindig erősen kerülgette az öreg asszonyt, mert Janiból keményen dölt az ital szaga.

— Ki prédikált Jani?

— A káplán.

— Hisz az elmúlt vasárnap is az papolt. — Az öreg gyanusan pillantott Janira.

— Vagyis nem a káplán, a pap prédikált, néni: asszony.

— Mi volt a textus?

— A textus, a textus? azt bizony szépségesen elfeledtem. Ilyen az én sütni való eszem.

Ada szeretett kísétálgatni a liget árnyas fái közé,

(folyt. köv.)

Zhaja vszako nedelo. Naprêplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvôn SHS., 18 Din v Ameriko 20 Din. Cena anonc za 1 cm: med textom i izjave i poszlano 1-50 Din reklame 1— mali ogaszi 0-70 Din i davek. Pri vecskrat popûst.

Rôkopiszi, kîsze ne szhránijo i ne vrnêjo sze poszlajo:
Reditelsztvo i oprâvnisztvo Mörszka Krajina
M A R K I S E V C I br. 20.
—: Postnai csekovnai racsun broj 12980. —:

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
postai MŰRSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinar, külföldre 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár 1 cm-ként: szövegekőzi és nyiltér 150, rendes 1—, aproh-üetés 0-70 Din és az illeték. Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

A mezei pocokok és egerek, valamint az ellenök való védekezés.

VI. Védekezés a pocokok és egerek ellen.

A védekezés első sorban abból áll, hogy ne irtsuk és ne üldözzük azokat az állatokat, a melyek az egerek és pocokok ellenségei. Feltétlenül kimérendők a vércse, egerész ölyv, valamenyi kisebb bagoly, a sün, a cickány s a menyétke; hol a vadászat jelentéktelen, vagy hol nagy az eger-tömeg, ott kimérendők az örgébics (bábaszarka), a vetési és fekete varju, a nádi és mezei ölyv, továbbá a nyest, nyuszt és görény, valamint a róka. A kimélésen kívül, gondoskodni kell fészkelő tanyákról (sűrű bokros helyekről), valamint a nyilt mezőn pihenő helyekről (földbe vert karók és póznák) is.

Az itt futólag megemlített különböző állatok az egér rohamos szaporodását minden esetre késleltetik, sőt meg is akadályozzák, de mindazonáltal gyakori eset az, hogy nagy egerjárás esetén az embernek magának is kell beavatkoznia, hogy e csapásnak minel előbb végét vesse.

Lássuk már most, hogy e tekintetben mit lehet tenni.

a) Az egerek agyonveretése szántáskor. Tudjuk, hogy az egér rendszeren nem fészkel és nem is tanyázik mélyen, úgy, hogy 4 és 5 hüvelyknyi mélységben járó eke majdnem valamenyi egeret kifordít, ilyenkor nincs egyéb hátra minthogy egy munkás a kifordított egeret azonnal agyonüsse, a fészkekben levő fiakat agyontiporja. Gazdáink érthetetlen módon idegenkednek ettől az eljárástól, pedig ez semmivel sem drágább, de annál biztosabb a több eljárásnál. Hol kevés az egér, ott a szántó ember is végezhet velök, egerjárás esetén, azonban tanácsos, hogy az eke után a szántón kívül még más munkás is járjon. Ez utóbbi esetben a szántás drágul, de ne feledjük, hogy a mérgek alkalmazásához szintén munkaerő szükséges, a mely sokkal többbe kerül és amely — mint látni fogjuk — soha sem adhat olyan jó eredményt, mint a most szóban levő.

b) Egérintás hengerezéssel és tüskés boronával. Tudjuk már, hogy az egerek a föld alatt, közel annak a felszínéhez tartózkodnak s azért tehát sokan nagy sikert remélnek attól is, ha az egerektől meglepett területet igen nehéz kö- vagy vashengerrel megjárattják, hogy így a henger alá kerülő pocokok a földben elpusztíthassanak. Ámde a pocok, egér teste igen hajlékony és így a felette elhaladó henger rövid ideig tartó nehezése nem igen tehet nagy kárt benne.

Sok helyen a hengerezést azzal egészítik ki, hogy utána vagy mélyre fogó vas, vagy tüskés boronával járattják meg a területet, hogy így a borona alá kerülő állat szétteppessék. Az igaz, hogy egy két egér elpusztulhat így is, de nagy kár nem esik bennök.

c) Kiöntés és elárasztás. Az előbbi csak kis helyen pl. kertben sikeres vagy a hol csak kevés egér van, nagy gyakorlatban csak mint elárasztás jöhet figyelembe olyan helyen, a hol a víz bevezetése könnyű s a hol azt a gazdálkodási ág megengedi. A pocokok egy része elpusztul, de legnagyobb része száraz, dombos helyre húzódik, a hol azután könnyebben és gyorsabban ietható. Némely helyen a kiöntéshez trágyalevet használnak.

d) Kifüstölés. Német- és Franciaországban könnyű vaskályhákat szerkesztenek, a melyekben kénből és posztódarabokból vagy kőszénből, fojtó kengőzs füstöt gerjesztenek s azt fújtatók segítségével a pocokok járatába szorítják. — Ilyen kályhát szerkesztett a francia Gayot és a német Jülich, mely azonban csak kötött talajnál alkalmazható. A füst, ha a járatok egymással összeköttetésben vannak, 15 lépésnyi távolba is elterjed. Természetes, hogy a közbeeső lyukakat be kell tömni, nehogy azokon át a füst kitolduljon. Ezen eljárás értéke csekély, nagy területen nagyon is lassu a vele való munka, azután ha a befuvott füst árt is a pocoknak, az csak ritkán pusztul el tőle, inkább csak elkábul, s ha a föld elnyelte a kengőzt, csakhamar magához tér. Ez utóbbi oknál fogva Németországban (kivált Hesszen és Badenben) az egérfüstölést nem is veszik komoly módszernek.

e) Egérfogó árkok. Ha az egér csak foltonként mutatkozik, vagy hol arról van szó, hogy az egércsapás tovaterjedését, vagy az egerek elszéledését (pl. kazlak vagy boglyák alól) megakadályozzuk, ott jó szolgálatot tehetnek az egérfogó árkok. Ezeknél kívánatos, hogy a megvédendő terület felé eső árokkal meredek, ha lehet függélyes és mindenekfelett sima legyen, hogy az árokba hullott egér rajta arra felé föl ne mászhassék. Az ilyen árkot tehát csak kötött talajban lehet alkalmazni és mélysége és szélessége 30—50 cent. között váltakozhatik. Az ilyen egérfogó árkokat azzal is lehet tökéletesíteni, hogy azok felekére meredek és sima falu bögöréket vagy köcsögöket ásatunk le, hogy így az árok alján futkosó, menekülni akaró egér ezekben megfogódjék. Természetes, hogy az ilyen bögöré-alkalmazás csak kis területen hajtható végre, nagyobb hosszúságú árokoknál bögörék helyett azzal kell segíteni, hogy az árok alá egy deciméter vastag, de hegyes kőrövel több helyen — körülbelül 5—6 ölnyi távolságban — lyukakat farunk olyan formán, hogy az egymás mellett szoro-

san lévő lyukak az árkot egész szélességben zárják el és ez által az egérnek további menekülését lehetetlenné tegyék. Az így felszerelt árokból az oda hullott egerek azután reggelenként, ha lehet még késő este, vagy már éjjel is összegyűjtendők és megölendők, Végül gondoskodni kell, hogy az árok fala, kivált eső után megigazíttassék és mindig meredek és sima legyen.

f) Egérfogók. Ezek alkalmazásáról is csak kis helyen lehet szó, vagy ott a hol a terület felszántásának némi akadálya van.

Ez egy egyszerűen esztergályozott facső, melynek csak egyik nyílása annyira tág, hogy a pocok azon a fogóba behatolhasson, míg a másik annyira szűk, hogy azon át a fogóba került pocok ki ne szaladjulhasson. A fogókészülék itt a rugóba végződő drót végén lógó karikából áll, a mely épen olyan nagy, mint a milyen a facső átmérője. A fogó felszerelése úgy történik, hogy a fogó karikát a cső felső részén levő bevágásban lenyomjuk és azt az ezen bevágás mellett (de a cső oldalán levő) másik bevágás n át úgy kötjük le, hogy a rugót szorító zsinog a cső belsejét éppen két részre ossza. Minthogy az úgy elhelyezett egérfogót sokszor eső éri, hogy a fogó karikája galvanizált felülete dacára meg ne rozsdásodjék, célszerű azt s a rugót elhelyezés előtt néha jól megolajozni.

Az így felszerelt egérfogót azután az egérlukak bejáróiba kell illeszteni olyan formán, hogy a kötőszál elrágása után a rugót a föld felé ne tartóztassa. Ez oknál fogva, de inkább azért is, hogy a fogó a bejáratot jól elzárhassa, szükséges, hogy egyik-másik kivált tág egérlukaknál aunnak egyik oldaláról a földet egy keveset eltávolítsuk és a fogót csak azután állítsuk be.

Minden esetre szükséges, hogy irtandó területen első ízben valamenyi egérluk szereltessek fel egérfogóval, ha ez nem történne s az egerésző gyermek csak egynéhány lyukat látna el egérfogóval, akkor biztosra vehető, hogy az egér nem a fogóba fog menni, hanem kibontja a csak egyszerűen be tömött kijárót s azon szabadul ki. Azt, hogy a munkás nagy területen egyszerre csak néhány lyukat szereljen fel, vagy fogóit csak ott állítsa fel, a hol véletlenül egeret látott, megengedni nem szabad.

(folyt. köv.)

K ODDAJI je eden KINO aparat z filmom za edno predavanye pri MENCINGER STEVAN mehaniki v Murski Soboti eladó egy hordozható MOZI felszerelés egy játékra való filmmel.

PIHE és ludtol, savanyuviz olcsó árban állandóan kapható SCHÖNTAG ADOLFNÁL Murska Sobota (Fliszár-féle vendéglő).

Naznánye.

Sto nūca „jōsovo“ flanco za szaditi 2 leti sztaro prvovrszte, naj sze zglāzi pri

JAUK KÁROLY
posestniki

Skakovci, p. Cankova.

K oddaji

je: eden v dobrom sztáni bodōcsi 6 HP MÁV lokomobil; edna completa gáter'zaga na edno 'zago; edno, za pogon mlina, vodno kolō z 'zelezno-zobcatnov predsztāvov eden 5 m dūgi 6 cm kuszti transmission z lézicsami (csapágy) i trijé konis zobcatne kolé pri MIKOLA LAJOS mlinari v Bodonci. Vecs sze lēko zvē pri: KOZIC IVAN masinsloszari v M. SOBOTI, Lendavsška ceszta.

Oivasd a

„Mörszka Krajinát“!

LEPO POSESTVO

obstoječe iz njiv, travnikov, gozdov in goric v izmeri čez 30 oralov, vse ležeče okoli hiše, s konji, kravami, svinjami ter drugim inventarjem vred prodam za 550.000 D.

Stanko Cvetko

Koračice

pošta Sv. Tomaž pri Ormožu.

Na prodajo!

V MURSKI SOBOTI

4 hiže, 2 travnika, 3 njive.

V NORŠINCI

—: 3 njive, eden log. —:

V MARIBORU

2 hiži v kateri se lahko napravi trgovina.

Informacije izdaja Dr. ŠÖMEN LAJÖŠ advokat Murskoj Soboti, Prekmurje.